

[Albrechtsen]

blem, som vi står over for med den nye superradar i Thule.

De to hovedproblemer er for det første det, som hr. Pelle Voigt var inde på i det allersidste spørgsmål, nemlig om der er tale om, at det nye superradaranlæg vil kunne indgå og vil komme til at indgå i de projekter, som den amerikanske administration i øjeblikket har i gryden med hensyn til at opstille en slags ministjernekrigsanlæg, et miniraketforsvar ved hjælp af disse 100 arrays-raketter, som firmaet Lockheed har under forberedelse, og som de har fået en kontrakt på ½ mia. dollars til at udvikle.

Ministeren hævder i sine besvarelser, at det ikke er USAs hensigt at bruge det nye radaranlæg som led i stjernekrigen, ej heller som led i et ABM-system, ej heller altså som led i et antiraketforsvar med disse arrays-raketter. Jeg vil godt spørge, om det ikke er mindre væsentligt, hvad USA i dag officielt hævder er hensigten. Hvad nu hvis vi en dag – nogle ganske få af os – vågner op og konstaterer, efter at krigen er slut, at vi desværre tog fejl?

Vi må selvfølgelig selv vurdere, om det på nogen måde er sandsynligt, at USA vil afstå fra at bruge dette radaranlæg til antiraketforsvar. Vi ved, at hvis Reagan-administrationen får lov til at fortsætte, så kommer antiraketforsvaret. Man smider ikke ½ mia. dollars ud ad vinduet for ingenting. Man ønsker faktisk at få noget ud af denne halve milliard dollars. Derfor må vi i dag gå ud fra, medmindre der kan ske et gennemgribende brud med Reagans linje i USA, at de store våbenfirmer med Lockheed i spidsen vil komme igennem med deres planer; de vil score gevinsten. Taberen vil være verdensfreden og ABM-traktaten.

Nu prøver de så, fordi de selvfølgelig kan forudse, at der er mulighed for, at de politiske forhold ændrer sig ved næste præsidentvalg, på at fremskynde deres planer, således at stjernekrigsprojektet i form af dette miniraketforsvar med disse 100 raketter er en kendsgerning, som der er truffet beslutning om, inden præsident Reagan må forlade sit embede, således at præsident Reagans efterfølger overtager en fastslået kendsgerning, nemlig at ABM-traktaten ligger i ruiner, og at stjernekrigsprojektet er i gang, og at der er indledt en ny oprustningsspiral mellem Sovjet og USA, som ikke længere kan standses.

Det er det projekt, høgene i Washington ønsker at gennemføre, og som de har præsidentens støtte til, og det er det projekt, Thulerradaren vil kunne bruges som led i.

Så siger ministeren, at den nye radar ikke har tilstrækkelig kapacitet til at kunne bruges til dette. Ministeren mener, den er for lille. Det fremgår af hans besvarelser til mig. Han er godt nok ikke kommet med nogen egentlig begrundelse for det standpunkt, men han har jo da i hvert fald erkendt, at denne superradar er stor nok til at være omfattet af det generelle forbud mod phased array-radarer i ABM-traktatens tillægsprotokol F.

Så samtidig har vi våbenfirmaet Lockheeds egne ord for – og de ved immerhen mere om sagen end ministeren – at anlægget kan indgå i deres projekt, og det ligger faktisk lige nøjagtig placeret dér, hvor man har brug for at få det som led i projektet, nemlig på en fremskudt position, lige netop i den bane mellem USA og Sovjet, hvor man med et sådant fremskudt anlæg har brug for at få 20 minutters forspring til at kunne bringe oplysninger frem om baner for de missiler, som angriber.

Jeg vil godt bede ministeren komme med en klar forklaring på, hvordan hans oplysninger kan stå sig i forhold til de oplysninger, som Lockheed har fremlagt, og som Jørgen Dragsdahl har refereret i Information.

Så er der det andet hovedproblem, nemlig ministerens udlægning af superradarens forhold til ABM-traktaten. Ud fra en rent juridisk synsvinkel er der tale om en af de ringeste redegørelser, som længe er set. Hvis det havde været en universitetsopgave på det juridiske fakultet, er jeg alvorligt bange for, at ministerens redegørelse ville have indbragt en ren dumpekarakter, endda den laveste af de forskellige dumpekarakterer. Der er ganske enkelt simple juridiske fejl i redegørelsen.

Lad os nu bare gå ud fra, at ministeren havde ret i, at der var tale om blot og bare en modernisering af en allerede eksisterende radar. Lad os gå ud fra, at ministeren også havde ret i, at der ikke umiddelbart er tale om et ABM-system. Selv under disse for ministeren mest gunstige betingelser kan ministerens redegørelse ikke holde.

Sagen er nemlig, at ministeren har antaget, at hvis en modernisering af et bestående anlæg ikke udtrykkelig er forbudt efter ABM-traktaten, så er den dermed tilladt, altså ud